

Кириченко В.О., магистрант спеціалізації

"Управління персоналом та економіка праці"

к.е.н., доц. Безпалько О.В.

Національний університет харчових технологій

ОСОБЛИВОСТІ ЗАХИСТУ ІНТЕЛЕКТУАЛЬНОЇ ВЛАСНОСТІ В КИТАЇ

Сьогодні Китай це одна з держав, яка стрімко розвивається, демонструючи із року в рік безперервне зростання економіки. Так промислове виробництво за дев'ять місяців 2017 року зросло на 6,7% в річному вираженні, а інвестиції в основний капітал (за винятком сільського господарства) Китаю за цей же звітний період зросли на 7,5%. [1]. Дослідження експертів показують, що в розвинутих країнах 80% приросту продуктивності всієї економіки в першу чергу забезпечується за рахунок інновацій. Саме тому, для Китаю, як і для України, важливою є проблематика захисту прав інтелектуальної власності. Створивши об'єкт інтелектуальної власності творець обов'язково взаємодіє з іншими. Інколи така взаємодія може порушувати права власників патенту чи інших охоронних документів, тому питання захисту цих прав є вельми актуальними.

Законодавча база в галузі інтелектуальної власності Китаю постійно вдосконалюється. На сьогоднішній день в Китаї діє Закон «Про патенти» (Patent Law of the People's Republic of China), який набув чинності 1 жовтня 2009 року. В Україні ці питання регулює закон «Про охорону прав на винаходи і корисні моделі» від 15 грудня 1993 р. № 3687-ХІІ [2]. Основним виконавчим органом у сфері видачі патентів в Китаї є Управління з патентів Державної ради КНР. В Україні уповноважений видавати патенти на винаходи Державний департамент інтелектуальної власності. Заявки на видачу патенту подаються в Український інститут промислової власності (Укрпатент), що є структурним підрозділом Департаменту. Законодавства про захист прав на винаходи в Україні та Китаї досить схоже. Правова охорона надається винаходу, що не суперечить публічному порядку, принципам гуманності і моралі та відповідає умовам патентоздатності, тобто є: новим, промислово придатним і має винахідницький

рівень. Термін дії патенту на винахід у обох країнах становить 20 років з дати подання заявки.

Винахід – результат інтелектуальної діяльності людини в будь-якій сфері технології. Згідно з китайським законодавством про охорону прав на винаходи патентні права не надаються: науковим відкриттям; правилам і методам інтелектуальної діяльності; методам діагностики та лікування хвороб; породам тварин і сортам рослин; речовинам, отриманим шляхом ядерних перетворень; дизайнерським рішенням, основним призначенням яких є маркування, і що становлять собою графічні зображення, кольорові рішення або їх поєднання, виконані в друкованій продукції з плоскою поверхнею. Що ж стосується України, то правова охорона винаходів згідно з вітчизняним законодавством не поширюється на такі об'єкти, як: сорти рослин і породи тварин; біологічні в своїй основі процеси відтворення рослин та тварин, що не відносяться до небіологічних та мікробіологічних процесів; топографії інтегральних мікросхем; результати художнього конструювання.

Процедура отримання патенту на винахід у Китаї включає наступні етапи: подання заявки; проведення формальної експертизи та публікація даних про затвердження заявки на отримання патенту; експертиза по суті; подання заперечення проти рішення експертизи; реєстрація, публікація і видача патенту на винахід; подання заперечення третіми особами проти патентних прав на винахід. В Україні ця процедура містить схожі етапи: подання заявки; встановлення дати подання заявки; формальна експертиза; кваліфікаційна експертиза; публікація в офіційному бюлетені відомостей про видачу патенту на винахід і реєстрація у відповідному Державному реєстрі; видача охоронного документа.

На рисунку представлена динаміка кількості поданих заявок на отримання охоронного документа на винахід в Китаї [3]. Представлені дані красномовно свідчать про високу інноваційну активність в цій країні, з кожним роком кількість внутрішніх заявок на отримання патенту на винахід в Китаї постійно збільшується.

Evolution of patent applications (domestic vs. foreign)

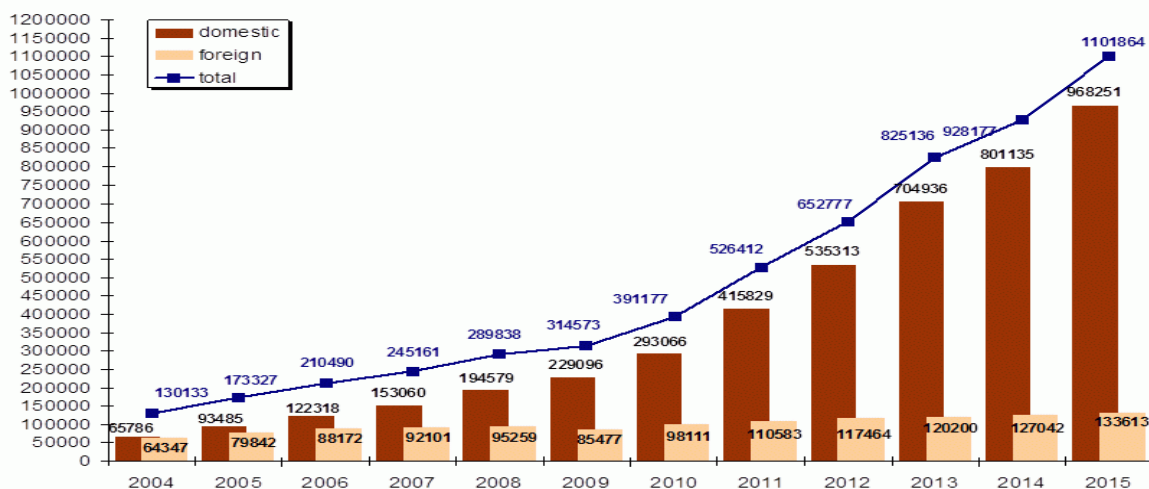

Рис. Кількість поданих заявок на патент в Китаї за 2004-2015 рр. [3]

Стрімкий ріст почався з 2011 року, і в 2015 році внутрішніх заявок на патент було вже аж 968251. Іноземні заявки з 2004-2015 рр. залишились майже на одному рівні, порівняно із кількістю внутрішніх заявок. Звичайно, кількість поданих заявок майже втричі перевищує кількість виданих патентів (в 2015 р. було видано 263436 патентів національним заявникам та 95880 іноземним заявникам [3]), але і ці дані вражають. Україна, нажаль, суттєво відстає по цим показникам і нашій державі щоб успішно розвиватися необхідно розробляти стратегії мотивування винахідницької діяльності в країні та стратегії захисту прав інтелектуальної власності.

Література:

1. УНІАН. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: (<https://economics.unian.ua/finance/2195364-zrostannya-ekonomiki-kitayu-spovilnilosya-do-68.html>)
2. Закон України «Про охорону прав на винаходи і корисні моделі» [Закон від 15.12.1993 № 3687-ХІІ] [Електронний ресурс]. – Режим доступу: (http://search.ligazakon.ua/l_doc2.nsf/link1/T368700.html).
3. Європейський патент. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: (<http://www.epo.org/searching-for-patents/helpful-resources/asian/china/facts-figures.html>).